

Szegeden szombaton kezdődik a népfölkelők összeírása.

(Saját tudósítónktól.) A honvédelmi miniszter az 1866. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időben született és a népfölkelési bemutató vagy utóbemutató szemlén, illetőleg pót szemlén megvizsgált és alkalmatlannak, illetőleg alkalmasnak talált, de a tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátott népfölkelési kötelezettek újbóli összeírását rendelte el. A rendelet, amely a hivatalos lap keddi számában jelent meg, intézkedik a fölmentettek jogcímének ismételt igazolásáról is. A bevonulások határidejét a rendelet nem állapítja meg.

Budapesten már kifüggesztették a miniszter rendeletét tartalmazó plakátokat, a melyek még ezen a héten Szegeden is megjelennek. Az összeírást Szegeden szombaton kezdik meg az 1897-esekkel és husvét hét-
főjén folytatják.

A rendelet szerint 1866. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időben született összes népfölkelésre kötelezettek, akik jelenleg a közös hadseregben, haditengerészetnél, honvédségnél vagy csendőrségnél nem szolgálnak, vagy hadicélú szolgálat teljesítése végett tartózkodási helyüket el nem hagyták, — tekintet nélkül arra, hogy a sorozáskor vagy a szemlén alkalmatlannak találtattak, vagy alkalmasságuk folytán bevonultak és később a tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátattak, valamint tekintet nélkül a szemlebizottsági határozat, vagy az elbocsátás időpontjára és arra, vajjon az illető egyének magyar, illetőleg osztrák állampolgárok, avagy bosznia-hercegovinai tartományi illetőségűek-e; nemkülönben a népfölkelési tényleges szolgálat alól bevonulásuk előtt, vagy után akár meghatározott, akár bizonytalan időre felmentett összes népfölkelésre kötelezettek (felmentett volt tisztek is); mindazon népfölkelésre kötelezettek, akik az eddig elrendelt népfölkelési bemutató vagy utóbemutató szemlén, illetőleg pót szemlén megjelenni tartoztak, de ebbeli kötelezettségüknek eleget nem tettek, tehát az 1865. évi születési ily egyének is, a hirdetményekben és hirdlapokban meghatározott időben összeírásuk végett a tartózkodási hely előjáróságánál (katonai ügyi osztálynál) jelentkezni tartoznak a kezeik között levő népfölkelési igazolványi lappal, vagy akik tényleg szolgáltak és elszakadásoltattak, vagy felülvizsgálat útján elbocsátattak, illetőleg akik a népfölkelési fegyveres szolgálat alól felmentettek, az ezen körülményt igazoló iratokkal. **Nem tartoznak jelentkezni:** a tartalékos, a szolgálatkivüli viszonyban levő és a nyugdíjas katonai havidíjasok, amennyiben katonai rangjukat megtartották. **Az összeírás legkésőbb 1916. évi május 3-ig befejezendő.** Az eskőiban szenvedők a népfölkelési bemutató szemlén megjelenni tartoznak, az ezen betegséget igazoló iratokat a szemlebizottságnak bemutatni tartoznak.

Az oly fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfölkelésre kötelezettek, akik népfölkelő bemutató szemle-kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek és a születési évfolyamukhoz tartozó népfölkelési kötelezettek már bevonultak, népfölkelési tényleges szolgálatra azonnal bevonulni tartoznak. Ha pedig megállapíthatnánk, hogy valamely népfölkelésre kötelezett eddigi népfölkelési kötelezettségének azért nem tett eleget, mert a népfölkelési munkacélokra vagy hadi célokra szükségelt személyes szolgálatok teljesítésére a hadszolgálati törvény alapján személyes szolgálatra igénybevetett, az az illető a jelen rendeletben elrendelt pót szemlére elővezetendő és ha a népfölkelési

fegyveres szolgálatra alkalmasnak osztályoztatik, nem azonnal, hanem csak a legközelebbi általános bevonulás alkalmával köteles bevonulni. **A népfölkelési bemutató pót szemlék az 1897—1878. évi születési egyénekre nézve 1916. évi május 16-ától legfeljebb június 24-ig, az 1877—1866. évi születésűekre 1916. évi augusztus 21-től 1916. évi szeptember 12-ig terjedő időben, mind a két korszálycsoportokra nézve a sorozójárasok sorozási székhelyein tartatnak meg.** A fogházakban, fegyintézetekben és javítóintézetekben levő szemleköteleseket, ha legalább huszan vannak, a szemlebizottság az illető fogházban, fegyintézetben és javítóintézetben vizsgálhatja meg.

A népfölkelési tényleges szolgálat alól felmentettek igazolni kötelesek, vajjon még mindig azon viszonyok között vannak-e, a melyek a felmentést indokoltá teszik. A hadsereg részére dolgozó és külön kijelölt azon gyáraknál, vállalatoknál, üzemeknél alkalmazott népfölkelésre kötelezettek, amely gyáraknak katonai vezetőjük vagy munkásosztag parancsnokuk van, az utóbbiak által kiállított igazolvánnyal, más esetben a gyár, vállalat, üzem stb. vezetősége által kiállított és az illetékes előjáróság által láttamozott igazolvánnyal tartoznak bizonyítani, hogy annál a gyárnál stb. amely fölmentésüket kérte, még mindig alkalmazva vannak. Akik mint iparosok és vállalkozók vannak felmentve, a hatóság által kiállított bizonyítvánnyal kötelesek igazolni, hogy fölmentésük jogcíme fennáll. A különböző pénzügyi intézeteknél, részvénytársaságoknál, szövetkezeteknél, gazdasági egyesületeknél, ármentesítési és egyéb magán- vagy közcélú szolgáló társulatoknál alkalmazott egyének, az illető intézet stb. vezetősége által kiállított és a hatóság útján láttamozott bizonyítvánnyal kötelesek igazolni fölmentésüket.

A közszolgálatban alkalmazottak, valamint az önálló mezőgazdák, föld- és szőlőbirtokosok és azok alkalmazottai, akik összeírás végett ugyancsak jelentkezni tartoznak, jogcímük fennállását csupán a népfölkelési igazolványi lapjuk hátlapjára vezetett záradéklappal tartoznak igazolni.

A népfölkelési bemutató pót szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfölkelési kötelezetteknek bevonulása később fog közzhírré tétetni. Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik az előző szemlén megjelenni tartoztak, de azokon meg nem jelentek és a jelen rendelet értelmében tartot bemutató pót szemlén alkalmasnak találtattak, népfölkelési tényleges szolgálatra azonnal bevonulni tartoznak.

Angol lap szerint a német offenzíva hozza meg a döntést.

München, április 18. A Münchener Neueste Nachrichten szerint Law lapja, a Daily Express nyilván sugalmazott cikkben arra kéri a konzervatívokat, hogy Carsonnak a koalíció szétugrasztására irányuló kísérleteit ne támogassák, mert **a nagyon komoly háborús helyzet miatt ma minden kormányváltozástól óvakodni kell.** A háboru elérte azt a stádiumot, amikor az ellenség nyilván el van határozva arra, hogy a döntést kikényszerítse. **És ha óriás erejét továbbra is Verdun ellen viszi, mint a legutóbbi hét hét alatt tette, akkor ez kétségtelenül sikerülni fog neki.** És vagy át fogja törni a francia állásokat, vagy pedig kimeríti a saját erejét. Mindenesetre **Németország nagy tavaszi offenzívája hozza a döntést** és pedig sokkal korábban, mint általában várják.

A szegedi színház jövője.

(Saját tudósítónktól.) Keddi számában hangot adott már a Délmagyarország annak a véleményének, hogy a szegedi színház minden érdeke azt kívánja, hogy a pályázat bérletére kiirassék. A legszélesebb körökben ismeretes, hogy ezzel a véleményünkkel nem állunk egyedül és hogy a színház ügyeit a város képviselőtestületében intéző faktorkok legtöbbje is ezen az elvi nézeten van. Sokan sietnek kijelenteni, hogy ennek az elvi kijelentésnek sincs a mostani igazgató ellen irányuló tendenciája. Mi ezt fölöslegnek tartjuk. Al mássy ur van annyira intelligens ember, hogy hat éves szegedi működéséről legalább önmagának tud olyan mérleget készíteni, a mely megközelíti az igazságot. És akkor bizonyára sajnálattal fogja ő is megállapítani, hogy ígéreteiből sokat nem váltott valóra, el fogja ismerni, hogy jogosan elégedetlenkednek azok, akik a szegedi színházat elsőrendű nivón szeretnék látni.

A nivó kérdése persze nagyon relativ. Nemcsak a személyek szerint, akik az igényeket felállítják, hanem az igények szerint is, amelyeket támasztanak. Nem lehet kivánni például a szegedi színigazgatótól, hogy Medgyasszay Vilmát vagy Szamosi Elzát szerződtesse primadonnának és nem lehet kívánni, hogy a Mágán Miska kiállítására annyit költsön, mint a Király-színház. A nivó személyek szerint valló megítélésének — egy-egy darab, vagy előadásról való vélemény más lapra tartozik és nem ilyen természetű elvi kérdés — természetéről leginkább azzal nyújthatunk szemléltető képet, hogy az egyik ur azt mondja, hogy a színházba jár a közönség a sok zsufolt ház és tásps amellet bizonyít, hogy ott a közönség jól mulat, a másik ur viszont tiltakozik az ellen, hogy ilyen szempontok szerint bíráltság el az, hogy a szegedi színház betölti-e hivatását. Azt mondja ez a másik ur: a város monopoliumot biztosít a színháznak, a város évente körülbelül 40.000 koronát költ a színházra, mindezt nemcsak azért, hogy a nép mulasson. Hiszen ha csak ez lenne a város célja és nem kívánná meg bizonyos hivatás betöltését attól a színháztól, amelynek egzisztenciális érdekéről fejedelmien gondoskodik, bizonyára létesítene és ugyanilyen feltételek közé juttatna orfeumot, sőt egyéb mulatókat is. Tessék eldönteni, hogy a két ur közül kinek van igaza.

Csak nagy általánosságban kívánunk rámutatni arra a közönség körében egyre jobban tért hódító véleményre, hogy a színház mai városi szervezete, tehát a színházi szerződés is nagyon hiányos. Ez a szerződés alig nyújtja valami garanciáját annak, hogy a szegedi színpadról mást is kapjunk, mint olyan színjátszást, amelyet a diákhelyek és a karzatok tapsa igazol. Sőt ha azt a két szerződést összehasonlítjuk, amelyet 1904-ben és 1910-ben kötött a hatóság, azt a furcsaságot fogjuk tapasztalni, hogy az utóbb kötött szerződésben kisebb igényt támaszt a város. Ez azt a látszatot kelthetné, mintha valaki Szegeden mesterségesen vissza akarná fejleszteni a színészetet. Pedig ugy-e, erről szó sem lehet? Ilyen tendencia senkit sem vezet és ha a szerződések összehasonlítása után mégis ennek kell bebizonyosodni, való-